

SEVERNĀ• PLZEŇSKO - I. â€“ KOSTEL DUCHĀ® V LUKOVĀ‰

NedĀ›le, 11 bĀ™ezen 2018

MĀ›j zatím poslední letošční výlet byl o víkendu na sever od Plzně. PĀ›vodně jsem uvažovala, že jej pojmu jako "výlet za Santinim", protože v okrese Plzeň-sever je staveb od Santiniho celkem hojně. NĀ› které kláštery jsem uviděla v minulosti (Plasy, Mariánská Týnice, Kladruby u Stěbra), jiné památky jsem chtěla dohledat (dvůr Hubenov, kaple Mladotice,...).

Také jsem se chtěla podívat, jak pokračují obnovovací práce na poniženém plesském klášteře. Všechno ale nakonec dopadlo trochu jinak... MĀ›j výlet byl výletem plným bizarností a paradoxů, které byly někdy pĀ›ekvapivé v dobrém slova smyslu, jindy spíše; ukazovaly na devastaci a úpadek. PĀ™esto má tento kraj mnoho krás, za kterými se vyplatí vážit sem cestu. V dnešním článku vám pĀ™edstavím vesničku Luková. Je asi 5 km od Manětína, a pokud nemáte podrobnou mapu nebo navigaci, hledá se těžko. Dalo by se říci, že v Lukové opravdu dávají lidé dobrou noc. Silnice u dál nevede. Dominantou malé obce s deseti popisnými čísly a čtyřmi stálými obyvateli je kostel sv. Jiří. Kostel značně zdevastovaný, jakých jsou u nás stovky. Jenže tento kostel není ledajaký... Je se na něj dívat lidé z celé republiky (během mojí návštěvy tu byli lidé z Prahy) a i ze zahraničí. Kostel se dostal na seznam nejdivnějších míst světa. Ale přikně od počátku. První zmínky o obci Luková jsou dle Wikipedie z roku 1115. Kostel samotný pochází z roku 1352. Za husitských válek byl pobořen a opraven. Na konci 18. století jej postihl ničivý požár. Poslední obnovy se dočkal v roce 1858. V roce 1968 pĀ™i pohřebním obřadu spadla část stropu. V smutné hostě při tehdy vyběhli pĀ™ed kostel, dokončili rozloučení se zesnulým a od té doby byl kostel trvale uzavřen. Kolem kostela byli pohřbíváni sudetský; NĀ›mci a po jejich odsunu náhrobky a kříže chátraly. Uzavřením chátral objekt celý a byl odsouzen prakticky k zániku. Bohužel, jak bývá v těchto zvykem, nechal nenechavě, kteří se nechtějí krást ani v kostele.

Až v roce 2012 si student ZČU Jakub Hadrava vybral lukovský kostel jako téma své diplomové práce. Sezval 32 dobrovolníků, pĀ™ikryl je plátny, následně bílou tkaninou a pak sedící a stojící pĀ™elil sádro. Dobrovolníci museli v tomto neobvyklém hávu pĀ™ekat dvacet minut, dokud sádra nezatvrdla. Potom opatrně krunýř sundal a vzniklé "duchy" rozmístil do kostela. V podstatě však sochy mají pĀ™edstavovat NĀ›mce, kteří chodili do kostela, modlili se a vzájemně si byli blízcí.

NĀ› které sochy díky pĀ™idání fosforu do sádry svítí a vytvářejí tak v pĀ™ítí zvláštní atmosféru. Mně se o kostela dostat nepodařilo, ale rozbitými okny pĀ™es vnitřní mĀ› se trochu fotografovat dá a vidět interiér také. Při zavíracím dnem. Jinak provádí v kostele starousedlík, pan Koukl. Zájem je velký, a lidé v kasičce pĀ™ispívají na tolik potřebné opravy. Z fotografií je vidět, že tady zub času hlodal nemilosrdně. Dešťová voda, která se díky špatnému zastřešení dostala do zdí, narušila statiku kostela. Kotouče kostelních hodin jsou rezivělé a vypadají, že každou chvíli odpadnou. Překně jsou jen malé urnové pomníky českých obyvatel z novější doby, kterých je tu kolem dvacítky. A samozřejmě nová stěcha. Lidé sem jezdí hlavně za sochami; mne nemělo zaujít velká spousta náhrobků, fragmenty některých kamenných křížů jsou doslova zadupané v zemi. Velmi mne zaujal onen náhrobek s obrazem ženy držící se za hlavu. Jako kdyby mlčky řekla: "nemohu tě spoutat, jak to někdy dopustit..." Velkou trpělivost museli mít lidé, kteří zde pečlivě odhalovali zdi, dávali dohromady stěpy skleněných a porcelánových destiček se jménem nebo titula, i ti, kteří odhrabávali listy a vystřihávali náletové dřevěné Klobouk dolů pĀ™ed dobrovolníky. Záměrem místních kromě pana Koukla asi velkou pomoc nečkat nelze. Žijí tu totiž je stálí obyvatelé a je tu deset čísel popisných, většinou část jsou tedy chalupáři. Luková nikdy nebyla velkou vesí. Z digitalizované kroniky obce jsem se mnoho dozvěděla, je psaná, jak jinak, v mĀ›ině. Dochovala se kronika české menšinové kolony, která je jen několik let mezi dvěma světovými válkami, končí ve kolním roce 1937/38. Kolona byla založena na popud správce zdejšího velkostatku, který zamýšlel české děti. Statek patřil pĀ›vodně rodu Laňanských. Ze zápisů je známo, že boj o českou kolonu byl svízelný. Žáků minimum, kolona často šádlala o sirotky a z Prahy, někdy navýšily stav škol a kolony, koly kočující cikáři. PĀ™esto i v tak složitě době děti dostávaly o vnošení besidky látku na kolony; pár obuvi a nějakou drobnost. Většinou se jednalo o dobrodince z vnitrozemí, kteří poslali finanční dar k zakoupení dárků. Mezi dvěma světovými válkami ve 22 domech žilo cca 108 obyvatel. Kromě kostela zde byla fara, hostinec, námečká malotřídni kolona a hospodářská záložna. Dařilo se tu ovocnářství. Tolik z Lukové. PĀ™i odjezdu si ještě fotografuji zastaralou pojízdnou prodejnu, to už se málo vidí, a pohledem na kopec Kozelka a obrovitý televizní vysílač Kraškov, opouštím toto místo. Za pár dnů další pokračování, vaše MIA